

Nároky na rodinné dávky v rámci Evropské unie

Eurocentrum Praha

Mgr. Gabriela Obermannová

**Ministerstvo práce a sociálních věcí
Odbor rodiny a dávkových systémů**

Obsah

- **Definice rodinných dávek**
- **Rodinné dávky v ČR**
- **Rodinné dávky ve vybraných zemích EU**
- **Sociální legislativa EU**
- **Nařízení 1408/71 + Nařízení 574/72**
- **Nařízení 1612/68**
- **Solvit**
- **Příklady z praxe**
- **Dotazy**
- **Kontakty, odkazy**

Definice rodinných dávek

- **Rodinné dávky = věcné a peněžité dávky určené k náhradě rodinných výdajů**
- **Rodinné přídavky = periodické peněžité dávky poskytované s ohledem na počet a věk dětí**
- **Dávky při narození a adopci**

Definice rodinných dávek

- **kryté otázky = soubor oborů sociálního zabezpečení:**
 - dávky v nemoci a mateřství
 - dávky v invaliditě
 - dávky ve stáří
 - dávky pozůstalým
 - dávky při pracovních úrazech a nemocech z povolání
 - pohřebné
 - dávky v nezaměstnanosti
 - **rodinné dávky**

Rodinné dávky v ČR

- **Taxativní výčet neexistuje**
- **System státní sociální podpory**
- **Zákon č. 117/1995 Sb.**

Rodinné dávky ve vybraných zemích EU

- **Slovenská republika: Rodičovský příspěvek 159 EUR**

Přídavek na dítě 21 EUR

- **Německo: RP 300 – 1800 EUR**

PnD 154 (179) EUR

- **Itálie: RP neexistuje**

PnD viz výše příjmů v rodině

- **Španělsko: RP věcná dávka**

PnD 24 EUR

Sociální legislativa

- **Volný pohyb = základní princip**

- **Negativní a pozitivní kolize práva**

- **Koordinace národních právních předpisů**

- **Nařízení**

**Nařízení Rady (ES) č. 1408/71 o uplatňování
systémů sociálního zabezpečení na zaměstnané
osoby a jejich rodiny pohybující se v rámci
Společenství**

+

**Nařízení Rady (ES) č. 574/72, kterým se stanoví
prováděcí pravidla k Nařízení Rady (EHS)
č. 1408/71**

- **Úloha Nařízení 1408/71 a Nařízení 574/72**
- **Věcný a osobní rozsah Nařízení 1408/71**

Úloha Nařízení 1408/71 a Nařízení 574/72

Cíl:

- realizace práva na volný pohyb za prací
- předcházení situacím pozitivní a negativní kolize práva - koordinační mechanismus

Principy fungování:

- rovnost nakládání
- zachování nabytých práv
- aplikace právního řádu jediného státu
- sčítání dob

Osobní rozsah Nařízení 1408/71

Osoby kryté Nařízením 1408/71:

- **osoby zaměstnané**
- **osoby samostatně výdělečně činné**
- **důchodci**
- **nezaměstnaní**
- **studenti**
- **+ rodinní příslušníci a pozůstalí (vymezení národní legislativou)**

Rodinné dávky

=

Dávky státní sociální podpory dle zákona č. 117/1995 Sb. , které podléhají pravidlům koordinace dle Nařízení 1408/71:

- **přídavek na dítě**
- **rodičovský příspěvek**
- **opakující se dávky pěstounské péče**
- **sociální příplatek (Příloha IIa Nařízení 1408/1)**

Ostatní dávky státní sociální podpory:

- **příspěvek na bydlení**
- **porodné**
- **jednorázové dávky pěstounské péče**

patří mezi sociální výhody dle Nařízení 1612/68

Pohřebné - samostatná krytá otázka

Nařízení Rady (EHC) č. 1612/68 o volném pohybu pracovníků uvnitř Společenství

- **Věcný rozsah Nařízení 1612/68**
- **Osobní rozsah Nařízení 1612/68**
- **Teritoriální působnost Nařízení 1612/68**

Věcný rozsah Nařízení 1612/68

Definuje článek 7 jako rovnost zacházení

„S pracovníkem, který je státním příslušníkem členského státu, nesmí být zacházeno jinak, než s tuzemskými pracovníky ...“

Odstavec 2: *„Požívá stejné sociální a daňové výhody jako tuzemští pracovníci“*

Sociální výhody – vliv ESD

- **dávky SSP příspěvek na bydlení, porodné, jednorázové dávky pěstounské péče**
- **dávky sociální péče pro zdravotně postižené**
- **dávky pomoci v hmotné nouzi**
- **mimořádné výhody, půjčky, služby, slevy...**

Osobní rozsah Nařízení 1612/68

Nařízení 1612/68 se vztahuje na:

- **osoby zaměstnané**
- **osoby samostatně výdělečně činné**
- **osoby vedené v evidenci uchazečů o zaměstnání s nárokem na podporu (po dobu její výplaty)**
- **rodinné příslušníky těchto osob (vymezené národní legislativou) – jen odvozený nárok**

Nařízení 1612/68 se nevztahuje na neaktivní osoby:

- **studenty**
- **důchodce**
- **nezaměstnané bez nároku na podporu**
- **další**

Teritoriální působnost Nařízení 1612/68

- **Osoby jsou kryté Nařízením 1612/68 pouze ve státě výkonu výdělečné činnosti**

- **nárok na dávku omezen na území ČR**
- **dávku nelze exportovat**

Srovnání Nařízení 1408/71 a 1612/68 **Rodinné dávky X Sociální výhody:**

- **Nařízení 1612/68 - rovné nakládání**
- **Nařízení 1408/71 - koordinační mechanismus**
- **Osobní rozsah**
- **Rodinní příslušníci**
- **Princip teritoriality**
- **Určování kompetentního státu**

SOLVIT

- **Centra pro rychlé a efektivní řešení problémů při nesprávné aplikaci evropské legislativy**
- **Ve všech zemích EU**
- **www.mpo.cz/cz/eu-a-vnitřnírh/solvit**
- **Adresy: Solvit centrum pro Českou republiku
Politických vězňů 20
Praha 1**
- **Písemně: Ministerstvo průmyslu a obchodu
Solvit centrum pro ČR
Na Františku 32
110 15 Praha 1**
- **Tel.: 224 221 701**

Příklady z praxe

- I. Matka občan ČR, nepracuje, pečuje o tříleté dítě.
Otec občan ČR, pracuje v Německu, žijí v ČR.

- II. Matka, občan ČR, pracuje v ČR, pečuje o dvouleté dítě.
Otec, občan ČR, pracuje ve Francii, žijí v ČR.

- III. Matka, občan ČR, nepracuje, pečuje o dítě.
Otec občan Rakouska, pracuje v Rakousku, žijí v ČR.

- IV. Matka občan Polska, nepracuje, pečuje o dítě.
Otec, občan Polska, pracuje v ČR, žijí v Polsku.

- V. Matka, občan ČR, pobírá podporu v nezaměstnanosti z Itálie,
pečuje o dítě,
Otec, občan ČR pracuje v ČR, žijí v ČR.

Kontakty, odkazy:

**Ministerstvo práce a sociálních věcí
Na Poříčním právu 1, 128 01 Praha 2**

**Odbor rodiny a dávkových systémů
Telefon: 221922671, Fax: 221922438**

E-mail: gabriela.obermannova@mpsv.cz

Internetové stránky MPSV: www.mpsv.cz

Integrovaný portál MPSV: <http://portal.mpsv.cz>

Právo Evropské unie: <http://europa.eu.int/eur-lex>

MISSOC:

http://ec.europa.eu/employment_social/spsi/missoc_en.htm